

netop den Omstændighed, at man er bleven staaende saa usforandret ved Toldloven af 1863. Havde man allerede for tyve Aar siden slaaet af paa nævnte Fantasi billeder og gaaet ind paa den Revision, som kunde naas, havde man yderligere i Tidens Løb foretaget en Revision paa samme Principper, er det muligt, at man var kommen allerede langt henimod det Maal, det her foreslaas at gaa hen til, saa var det muligt, at der som Følge deraf var kommet en Fremgang i Udviklingen, som atter gjorde det muligt at komme et Skridt frem. Men alt dette er ikke sket, og derfor kan man nu, da man omfider skal gøre et alvorligt Skridt fremad, ikke tage det saa langt, som de Herrer under helt andre Forudsætninger mente, man kunde gøre det, og derfor siger jeg for mit Vedkommende, at dersom der ikke fra den Side vises Resignation over for disse Krav, man mener sig berettiget til at stille op, men som kun, som sagt, have været i Stand til at standse enhver Reform, maa de Herrer ogsaa takke sig selv, dersom der heller ikke denne Gang skal komme noget ud af hele den vigtige Sag, som foreligger.

Leth-Gespensjen: Det er jo en Udtalelse, som flere Gange er kommen frem, og som jo ogsaa synes meget bevislig, at jeg staar temmelig alene at dømme efter de Udtalelser, som ere faldne, siden jeg havde Ordet sidst. Jeg beder Dem imidlertid erindre, at de fleste af dem, der have haft Ordet, siden jeg talte, ere Kommissionsmedlemmer, og det vilde jo dog være for meget forlangt, at de skulde takke for, at jeg havde kritiseret dem, det er ganske naturligt, at de have søgt at forsvare sig og deres Standpunkt, som jeg paa Forhaand har erklæret mig imod, med, at det var bedre end mit. Blandt dem af mit Parti, der have udtalt sig, er der foruden mig kun en Landmand uden for Kommissionen, og denne, nemlig det ærede Medlem for Frederikshavn (H. Madsen), øvede i Grunden en Kritik over den Mindretallet, som var langt skarpere end den Kritik, jeg havde øvet, efter at han rigtig nok rent formelt — hvad jeg nærmest af en Forglemmelse havde undladt — havde komplimenteret Kommissionen for dens Tilrettelæggelse af Arbejdet. Denne Komplimentering kan jeg saa udmærket godt til-

træde, og jeg kan endog saa gaa videre deri. Der er nemlig en Del af Kommissionen, som jeg synes er bleven lidt stedmoderlig behandlet med Hensyn til Komplimenteringen; det er de Embedsmænd, der have haft Sæde i Kommissionen. Man har næsten givet det Udseende af, at man var ked af at have haft dem der. Jeg tror, at vi skulde dem Tak for det Arbejde, de have gjort, og at vi skulde Ministeren Tak, fordi han har skaffet dem ind i Kommissionen; thi det bedste ved Kommissionsarbejdet er, at Sagen er lagt til Rette for os andre, saaledes at vi kunne sætte os ind i den, og jeg er overbevist om, at den tekniske Assistance har været af god Betydning i den Henseende. Vi skulle derfor ikke undlade at takke ogsaa de Mænd; det er et Spørgsmaal, om de ikke have haft nok faa stor Andel i Arbejdet som de Medlemmer af Forsamlingen, der synes at ville tilegne sig al Wren derfor. Den Kritik, der kom fra det ærede Medlem for Frederikshavn, var som sagt skarpere end min. Han gav sig til at kritisere mange flere Sætter, end jeg kom ind paa, fordi jeg ikke var ganske vis paa, om jeg havde Ret til at kritisere dem. Jeg anser imidlertid ikke desto mindre hans Kritik for fuldt berettiget, og de Medlemmer af Kommissionen, der have haft Ordet siden, have jo ogsaa ladet den ligge. Heller ikke det ærede Medlem for Hornslet (Meergaard) rørte ved de Ting, som det ærede Medlem for Frederikshavn havde haft fremme. Det ærede Medlem for Hornslet sagde, at jeg vilde søge at skabe økonomisk lige Ret ved enten at skaffe Landbruget Beskyttelse eller at afskaffe al Beskyttelse. Nej, det er lige det modsatte af, hvad jeg har sagt. Jeg har sagt, at jeg tror ikke, at man kan skaffe Landbruget lige Ret ved at afskaffe al Beskyttelse, selv om man kunde gaa saa vidt, men det er jo noget, som ikke et eneste Medlem har spekuleret paa. Og med Hensyn til Beskyttelsen har jeg ikke sagt, hvad det ærede Medlem lagde mig i Munden, at jeg tror, at man kan faa Beskyttelse for Landbrugets Udførselsartikler, nej, vi Landmænd ville derimod have Erstatning paa en eller anden Maade for, hvad man vil, at vi skulle give de andre Samfundsklasser. Jeg har, som jeg siden skal komme ind paa, ikke pointeret Told paa Udførselsartikler eller noget andet.